Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 290. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 21-го ГРУДНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 21, 1979 No. 290. VOL. LXXXVI.

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

ПАПА ІВАН ПАВЛО ІІ БЛАГОСЛОВИТЬ УНІГУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — При кінці листопада цього року проф. О. Пріцак відвідав Рим. Головною метою його подорожі було посилення контактів Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) із Славістичним Інститутом у Римі, який є одним з найважливіших центрів славістики в Европі. Посередником у тих заходах є проф. Рікардо Піккйо, один з видатних співтворців італійської й спеціяльно Римської славістики, який від деякого часу професорує в Єйлському університеті водночас є науковим співробітником УНІГУ.

Римські славісти

Колишні учні проф. Піккйо — римські славісти, голова славістичного відділу Римського університету проф. Грачотті, спеціялісти східньослов'янської філології проф. М. Колюччі та д-р Мануеля Згамбаті бажали докладніше познайомитись з дослідами проф. Пріцака про походження Руси, як теж домовитись про тіснішу співпрацю з УНІГУ.

Досі в Римському Інституті славістики немає окремого українського відділення, є лише лектор української мови — д-р Сапуляк. Римські славісти зацікавлені у створенні сильнішого осередку україністики. Вони хочуть наладнати з УНІГУ систематичний обмін виданнями, дублетами, інформаціями та науковцями. Піонером україністики в Римі є тепер молода вчена — україністка д-р Згамбаті. Вона добре володіє українською мовою. Була в Україні. В найближчому часі д-р Згамбаті приїде до Гарварду, щоб попрацювати в українських колекціях та обмінятись думками з колегами — спеціялістами українського літературознавства.

Доповідь проф. Пріцака про походження Руси відбулося 26-го листопада і викликала жваву дискусію, у якій взяли участь теж представники українського середовища в Римі.

Благословення Папи

Проф. Пріцак мав нагоду зустрінутись з Папою. Святіший Отець добре пригадував собі відвідини Гарварду й УНІГУ три роки тому. Він цікавився розвитком праці УНІГУ й передав апостольське благословення для всіх членів УНІГУ, для їхніх родин, як теж для меценатів та жертводавців і всіх трудівників ФКУ.

Директор УНІГУ мав також нагоду зустрінутись із своїм приятелем з гімназійних часів кардиналом Владиславом Рубіном, який тепер є головою Колегії єпископів.

З привітом українцям в Римі

Бувши в Римі, проф. Пріцак відвідав там майже всі українські церковні установи і перевів дружні розмови з їхніми керівниками.

Він був на авдієнції в Патріярха Йосифа Сліпого, зустрінувся із Владикою Марусином, протоархимандритом Василіян — о. Патрилом, архимандритом Студитів — о. д-ром Гузаром. Відвідав Велику й Малу Семінарії, Святу Софію, УКУ, церкву святих Сергія і Вакха, український музей та гостинницю. Взяв теж участь в науковій сесії Папського Східнього Інституту, на якій сестра Софія, ЧСВВ, блискучо захистила докторську дисертацію, темою якої були жіночі манастирі в Україні в XVII-VIII століттях.

При всіх тих зустрічах розглянено можливості тіснішої співпраці та обміну досвідом, матеріялами, виданнями, науковцями.

Особливо позитивне враження в проф. О. Пріцака залишили відвідини в Малій Семінарії, рівень виховання та освіти якої дуже високий. Це в сучасну пору єдина в світі гімназія з українською мовою навчання. Ця середньошкільна інституція заслуговує на всебічну підтримку.

(Закінчення на стор. 7)

КОЗАКИ З КОЛЯДОЮ
(Малюнок П. Андрусева)

БОГДАН ІГОР АНТОНИЧ

КОЛЯДА

Тешуть теслі з срібла сани,
стелиться сніжиста путь.
На тих санях в синь незнану
Дитя Боже повезуть.

Тешуть теслі з срібла сани,
сняться весняні сни.
На тих санях Ясна Пані,
очі, наче у сарни.

Ходить сонце у крисані,
спить слов'янське Дитя.
Ідуть сани, плаче Пані,
снігом стелиться життя.

ПОШИРЕНО АКЦІЮ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ о. В. РОМАНЮКА

Отець Василь Романюк

Чікаго.(Н.Н.). — Виступом англіканського священика М. Бурдо, на форумі Філії Українського Католицького Університету в Чікаго, тут розпочато акцію за звільнення із заслання о. Василя Романюка та одержання для нього дозволу на виїзд з СССР до ЗСА. Як відомо, о. В. Романюк перебуває тепер на засланні після відбуття семирічного вироку в таборах. У 1976 році він зрікся совєтського громадянства, прохаючи Президента й Уряд ЗСА, щоб йому надати американське громадянство. Недавно о. В. Романюк зголосив своє членство в Українській групі сприяння Гельсінським угодам.

Уже від років д-р М. Бурдо очолює ним заснований Кестонський коледж в Англії, який займається дослідами релігійного стану в країнах під комунізмом. Використовуючи перебування М. Бурдо в Америці, Філія УКУ в Чікаго запросила його виступити з доповіддю на тему релігійного положення в Україні. М. Бурдо є автором кількох праць про різні релігійні групи в СССР, при цьому він також добре ознайомлений зі становищем релігії в Україні. Під його проводом співпрацівники Кестонського коледжу підготовили докладні матеріяли про о. Василя Романюка.

М. Бурдо, що є також англіканським священиком, виступивши 30-го листопада ц. р. на форумі Філії УКУ з інформативною доповіддю, видвигнув справу православних, зокрема переслідування монахів Почаївської Лаври, а також українців католиків та євангеликів-баптистів. Крім цього доповідач з'ясував загальну релігійну ситуацію в Україні у порівнянні з іншими республіками СССР та проаналізував хрущовську та брежнєвську політику супроти Церков і віруючих.

Опісля висвітлено фільм, що його спеціяльно виготовив Кестонський коледж п.з. „Право вірити", в якому, між іншим, можна побачити Кентеберійського Архиєпископа Доналд Коґгана, який відвідав в Києві Баптистську Церкву, що її засновував пастор Георгій Вінс.

М. Бурдо, як і д-р Василь Маркусь, директор Філії УКУ в Чікаго, представили присутнім, яких було понад 150 осіб, справу звільнення о. Василя Романюка та запропонували внести петицію до Папи Івана Павла II, президента Джіммі Картера і Кентеберійського Архиєпископа. Петицію присутні схвалили оплесками і зараз же почали збирати підписи, що продовжено і наступного дня на річних загальних зборах американського Товариства дослідження релігії під комуністичним режимом та під час бенкету з нагоди цих зборів. Так само в неділю біля собору свв. Володимира і Ольги зібрано ще кількасот підписів, разом понад 500, що їх вислано з проханням до адресатів.

Товариство дослідження релігії під комунізмом відбуло 1-го грудня чергові річні збори в Лойола університеті з участю д-ра М. Бурдо, який мав звітну доповідь про діяльність і пляни праці Кенстонського коледжу. Американське товариство є філією коледжу, але свою працю у Північній Америці проводить автономно. До нової Ради директорів, що її очолює проф. П. Снежак з Вітон коледжу, де і є осідок Товариства, вибрано 12 членів, в тому і таких відомих прихильників і знавців справ релігії в Україні, як проф. Тома Берді сестра Анн Гіллен; заступником голови Товариства вибрано проф. Василя Маркуся. Товариство є академічною і міжконфесійною установою, яке організує симпозіюми, адмініструє видання Кенстонського коледжу й видає власні публікації.

З нагоди річних зборів Товариства відбувся бенкет в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги, господа-

(Закінчення на стор. 7)

ЗСА ГОТОВІ ПОЧЕКАТИ ЗІ СПРАВОЮ САНКЦІЙ ОН ПРОТИ ІРАНУ

Ню Йорк/Тегран. — На доручення президента Джіммі Картера, американський амбасадор до Об'єднаних Націй Доналд МекГенрі у середу, 19-го грудня, повідомив, що уряд ЗСА погоджується, щоб Рада Безпеки ОН відклала на пізніше, принаймні до часу після Різдва за новим календарем, справу можливого встановлення економічних санкцій проти Ірану. Америка хоче шляхом санкцій спонукати іранського лідера Аятоллу Хомейні та його прибічників-„студентів" звільнити 50 американських закладників в амбасаді ЗСА в Теграні. МекГенрі та речники Білого Дому заявили, що ЗСА погоджуються відкласти справу економічних санкцій, щоб дати змогу генеральному секретареві ОН Куртові Вальдгаймові змогу продовжувати безпосередні переговори з іранськими чинниками щодо звільнення американських закладників.

У четвер, 20-го грудня, Аятолла Хомейні на пресовій конференції твердив, що більшість населення ЗСА не

(Закінчення на стор. 7)

СОВЄТСЬКІ ГАЗЕТИ ВДАРИЛИ НА СПОЛОХ ПРО БРАК ЕНЕРҐІЇ

Москва. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що деякі совєтські газети, головно ті, які займаються економічними проблемами, як, наприклад, „Совєтська Індустрія", вдарили останньо на сполох у зв'язку з енергетичним браком у Совєтському Союзі. Названа газета відмічує, що цієї зими треба очікувати значного зменшення постачання оливи, електроенергії і природного газу, не тільки для приватних помешкань, але також для багатьох підприємств. Газета твердить, що великі електростанції одержали на 5,6 мільйона тонн менше вугілля. Аналогічні труднощі помітні також в постачанні природного газу і нафти. Біля 10 відсотків електростанцій не завершили ремонтних робіт, як було раніше передбачено, і в такому стані застала їх зима. Значить, — пише газета, — вони стоятимуть нечинно цілу зиму. Крім того, в совєтській економіці помітний зріст зужиття енергії різних видів, не зважаючи на те, що листопад у більшій частині території СССР був лагідним місяцем.

Особливий брак електроенергії, природного газу і нафти помітний в центральній частині СССР, в районах Москви, Середнього Поволжжя, на Уралі і в північному Казахстані.

Знавці проблем Совєтського Союзу прийшли до висновку, що стаття в офіційному органі була написана, мабуть, як пересторога для керівників індустрії і промислових підприємств, щоб вони економили енергію та розпрацювали програму заощаджування не тільки електроенергії, але також газу і нафти. Тривога, на думку спеціялістів, є цілком оправданою, якщо повернутися до минулорічної зими, коли помічались значні занепади в продукції і то тому, що підприємствам не вистачало енергетичних продуктів.

Генерал Петро Григоренко промовлятиме на святі Державности і Соборности України в Детройті

Детройт, Міч. (В. П.). — Від кількох тижнів Метрополітальний Відділ УККА в Детройті інтенсивно підготовляє урочисте відзначення Роковин Державности і Соборности України — Актів 22-го січня 1918 і 1919 років. Цілість відзначення охоплюватиме низку окремих імпрез і дій, як: підписання проклямацій „Українського Дня Незалежности" в капітолю стейту Мічіген-Ленсінг, міських урядів Детройту та інших міст метрополії; урочисте піднесення українського національного прапору на ратушах Детройту та довколишніх міст; пресові конференції з участю репортерів американських газет, радіо і телевізії та інших. Головною імпрезою та завершенням тих імпозантних відзначень має бути Святочна Академія в неділю, 20-го січня 1980 року, у залі Фіцджеральд гайскул у Воррен (периферії Детройту).

Головну промову виголосить ген. Петро Григоренко, відомий член правозахисного руху в СССР та голова Закордонного Представництва Української Гельсінкської групи. Концертову частину програми виконає чоловічий хор колишніх вояків 1-ої Дивізії УНА „Бурлака" з Торонто, Канада, під мистецьким керівництвом Олега Хмеля. Включене також мистецьке слово-декламація Ліди Кучер.

Оригінальність заплянованих відзначень світлих історичних подій України додатньо причиниться до масової участи громадянства Метрополії Детройту, що буде одночасно виявом живучости самостійницьких ідей в українській спільноті.

Трудо знову лідером Ліберальної партії Канади

Оттава, Канада. — П'єр Елліот Трудо, колишній прем'єр-міністер канадського уряду на протязі 11-ох років, який недавно виявив бажання уступити з посту лідера партії і присвятитись більше своїй родині і дітям, вирішив далі залишитися лідером Ліберальної партії Канади і повести цю партію до парляментарних виборів 18-го лютого ц. р. Як це він висловився у розмові з кореспондентами, бажає „покласти край поганому урядуванню прогресивних консерватистів", очолюваних теперішнім прем'єром Джозефом Кларком.

Про своє рішення залишитися лідером Ліберальної партії Трудо повідомив на пресовій конференції у вівторок, 18-го грудня кажучи, що він, у випадку перемоги лібералів не залишатиметься при владі повну каденцію, тобто аж до чергових виборів, а зрезиґнує в половині каденції. Ця заява Трудо поклала край чотириденним спекуляціям, що робитиме Ліберальна партія, яка під теперішню пору являється найсильнішою політичною силою в Канаді, у випадку, якщо Трудо не прийме керівництва і залишиться при своєму бажанні відійти від політичного життя. Трудо змінив свою думку після того, як численні посли до Палати Громад, а пізніше також Крайовий Екзекутивний Комітет Ліберальної партії апелювали до нього, щоб своїм рішенням відійти від активної політики він не створював внутрішніх труднощів чи боротьби за проводи цієї партії.

Даючи свою згоду тимчасово залишитись лідером партії Трудо заявив журналістам, що це рішення було не найважчою персональною проблемою, що він її мусів розв'язати під

(Закінчення на стор. 7)

Наукова конференція УІТ на річному з'їзді Американської Історичної Асоціяції

Ню Йорк, Н. Й. — Українське Історичне Товариство відбуде під час річного з'їзду Американської Історичної Асоціяції дві наукові сесії тут в готелі Гілтон в Ню Йорку. Перша сесія в українській мові відбудеться у суботу, 29-го грудня увечері від год. 7-ої до 9-ої в кімнаті Бекман парльор. Рамкова тема сесії: сучасний стан української історичної науки і завдання українських історіків.

У панелі візьмуть участь такі науковці (подаємо в поазбучному порядку) Марко Антонович (Монтреал) „Сучасний стан дослідження історії України в XIX ст.", Богдан Винар (Денвер) „Дослідження історії української економіки", Любомир Винар (Кент) „Окремі питання дослідів історії козаччини", Степан Горак (Чарлстон) „Періодизація і термінологія історії України в американських наукових працях", Тарас Гунчак (Ню Джерзі) „Видання джерел до історії України", Олександер Домбровський (Ню Йорк) „Дослідження старинної історії України", Роман Сербин (Монтреал) „Окремі питання дослідів середньовічної історії України". Усі учасники панелю висловлять свої думки про завдання українських істориків на Заході і обговорять питання видання фундаментальних праць, присвячених різним періодам української історії.

Після панелю відбудеться зустріч з українським громадянством з Ню Йорку і околиць.

Друга англомовна сесія, спонзорована УІТ і Американською Історичною Асоціяцією відбудеться у неділю, 30-го грудня від год. 1-ої до 3-ої по полудні в залі ч. 548. Рамкова тема сесії: „Історія Східних Слов'ян": вибрані питання періодизації і термінології". Координатором сесії є Любомир Винар, який подасть впровадження до рамкової теми, а з доповідями виступлять Роман Сербин „Середньовічна Русь в Російській (до 1917) і совєтській історичних схемах і термінології", Орест Субтельний, „Порівняльна аналіза революційних рухів у Східній Европі (XVII ст.). У контексті історичної періодизації", Юрій Кульчицький, „Насвітлення Східньо-европейської історії в американських високошкільних підручниках", Коментатором є Андрей Камінскі з Колумбійського університету. Дві сесії є відкриті для загальної публіки.

Скульптор Л. Молоджанин став членом Італійської Академії Мистецтва й Праці

Вінніпеґ (Централя КУК) — Листом із 9-го листопада ц. р., Італійська Академія Мистецтва й Праці повідомила нашого відомого мистця скульптора Леоніда Мола-Молодожанина у Вінніпегу, що після перевірки його мистецької творчости, його номіновано членом цієї Академії. Л. Молодожанин вже є членом Королівської Академії Мистецтв Канади.

„Ню Йорк Таймс" про виставку в Українському Музеї

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" із п'ятниці, 7-го грудня ц. р., у секції призначеній мистецьким імпрезам, помістив інформативну нотатку про теперішню виставку вишивок в Українському Музеї. Автор нотатки вказує, що вишивки високо цінені в Україні і вони „прикрашують все — ...від настільних скатертей і подушок до найбільш складних узорів, що вживають для вінчань та інших святочних нагод". Він підкреслює, що деякі вишивки — це праця українських полонениць, а сама виставка показує зразки з різних частин України.

Два дні пізніше Український Музей відвідало понад тридцять американців, які прийшли, прочитавши нотатку в „Ню Йорк Таймсі". Варто згадати, що ця ж газета в своїй недільній мистецькій частині, в рубриці „Музеї", постійно інформує читачів про виставки Українського Музею в Ню Йорку.

Китай обвинуватив в'єтнамців за нові прикордонні провокації

Пекін. — Уряд Китайської Народної Республіки обвинуватив ганойських лідерів, що вони й далі займаються провокаціями у прикордонній смузі, вбиваючи невинне цивільне населення і вояків-прикордонників. Наводячи конкретний випадок, китайське командування каже, що в'єтнамці 13-го грудня вислали до китайської прикордонної провінції Юннан більший відділ добре озброєних вояків, який наніс багато спустошення і вбив та ранив багатьох жителів цієї провінції.

Міністерство закордонних справ Китаю внесло формальний протест до в'єтнамської амбасади в Пекіні. У протестній ноті говориться, що це не перший випадок провокативних військових акцій в'єтнамців, які вдираючись на китайську територію, вбивають вояків і цивільних осіб. Китайське міністерство наводить приклад, як в'єтнамські вояки 6-го грудня закололи багнетами двох ранених китайських вояків, а також знущалися над селянами, які працювали на полі по китайській стороні.

Як відомо, в лютому і березні ц. р. Китай перевів короткотриваючу інвазію на В'єтнам, караючи таким способом в'єтнамців за прикордонні провокації.

Східня Німеччина звільнила велику кількість в'язнів

Східній Берлін. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що уряд Східньої Німеччини наказав звільнити з ув'язнення 21,928 в'язнів, на підставі спеціяльної амнестії, проголошеної з нагоди 30-річчя існування т. зв. Німецької Демократичної Республіки. До категорії звільнених не були включені в'язні, які були засуджені за вбивство, воєнні чи інші тяжкі злочини. Знавці відносин у комуністичній Східній Німеччині кажуть, що у в'язницях знаходилось приблизно 30,000 в'язнів. Звільнивши майже 22,000 кримінальників, у в'язницях залишилося біля 8,000 в'язнів, велика частина яких були засуджені за їхні політичні переконання.

Яким буде київський молодіжний театр

Київ. — У квітні 1980 року вперше відкриється Київський український молодіжний театр, який вже тепер підготовляє свій репертуар, — інформує київська газета „Культура і Життя".

Основною метою в цьому репертуарі, — пише газета, — це представити сучасну тему, це „спрямовувати свої творчі зусилля на утвердження позитивного ідеалу, героя, на якого треба рівнятися".

У плянуваних цього театру — постановка п'єси І. Муратова „Нейтральна зона", „що воскрешає події громадянської війни", інсценізація романів „Як гартувалась сталь" М. Островського, „Комсомольці" Л. Первомайського, „Бур'ян" А. Головка, „Людина і зброя" О. Гончара, „Йти і не повернутись" В. Бикова, „Мес Менд" М. Шагінян, „Нащадки" А. Чхаїдзе і... диво-дивом „Патетична соната" Миколи Куліша „реґабілітованого" совєтською владою, після його смерти на Соловках і запротореного туди цією ж владою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміна адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конечна протидія

Два роки тому американські засоби масової інформації, як теж речники уряду ЗСА подали до відома, що совєтські дипломати із своєї амбасади у Вашінгтоні, з місії до Об'єднаних Націй в Ню Йорку, як теж із совєтських консулятів у Сан Франсіско та Чікаго, а навіть із своїх мешканевих будинків електронічними апаратами вже довший час підслуховували і далі підслуховують телефонні розмови і то не тільки членів уряду ЗСА та законодавців, але теж розмови приватних американських громадян, зокрема лідерів бизнесового світу. Тоді багато коментаторів вказувало, що якщо недопустимим є нелегальне підслухування телефонних розмов громадян ЗСА працівниками Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей) чи Федерального Бюра Інвестигації (Еф-Бі-Ай), то тим більше недопустимим треба вважати шпигунську діяльність совєтських „дипломатів", які зі своєї амбасади, консулятів і помешкань крадуть державні, військові, економічні та інші американські таємниці.

Підслуххування приватних телефонних розмов совєтськими „дипломатами" не тільки становить загрозу для безпеки ЗСА, але є також звичайним крадежем, який нічим не різниться від крадежу документів тощо. Якщо б совєтського дипломата переловлено, що він нелегальним способом одержує таємні дані про військові чи політичні справи уряду ЗСА, чи про економіку країни, або навіть тільки однієї корпорації, та пересилає ці дані до Москви, то американський уряд поробив би всі заходи, щоб такий „дипломат" був негайно „видворений" з Америки. Такі самі заходи повинні бути застосовані до совєтських злодіїв, які крадуть американські таємниці шляхом підслухування телефонних розмов. Така шпигунська діяльність совєтських „дипломатів" не тільки порушує принцип недоторканости особи американських громадян, але виходить на шкоду цілої Америки. Наприклад, існують незаперечні докази, що Москва кілька років тому зуміла закупити велику кількість американського зерна по дуже низькій ціні, бо дістала потрібні інформації підслухуванням телефонних розмов продавців зерна у стейтах Середнього Заходу. А скільки інших таємних інформацій роздобула Москва тим же способом!

Протягом майже двох років можна було почути часті нарікання, що уряд ЗСА не робить нічого, щоб запобігти цьому крадежеві совєтськими „дипломатами". Проте, як тепер виходить з повідомлень Білого Дому, не тільки уряд теперішнього президента Джіммі Картера, але і попереднього Джералда Форда, таки робили потрібні протизаходи. Щойно порівняльно недавно стало відомо, що при Департаменті торгівлі вже довший час існує Бюро Спеціяльних Проєктів, завданням якого є перестерігати урядові агенції та приватні підприємства, щоб не обговорювали таємних справ під час телефонних розмов, а крім того Бюро виготовило точні директиви відносно тих державних, політичних, військових та економічних справ, які повинні бути зараховані до категорії „таємних інформацій". У додатку згадане Бюро відповідає за виготовлення потрібної апаратури, яка унеможливила б совєтським „дипломатам" підслуховувати телефонні розмови американських урядовців чи приватних громадян.

Треба вітати факт, що уряд ЗСА створив згадане Бюро Спеціяльних Проєктів, бо конечно треба покласти край цій шпигунській діяльності совєтських „дипломатів", яка загрожувала і ще далі загрожує безпеці та добробутові Америки та цілого вільного світу.

Мирослав Сукар

КООПЕРАЦІЯ В КВЕБЕКУ

(Приклад для інших)

(2)

У висліді праці Комітетів і їх рекомендацій Директорській Раді, Федерація Дежардена, її установи та кредитівки проводять діловодство за новими методами, з новими комп'юторами, з модерною пропагандою кооперативних ідей, не нарушаючи основної ідеї ощадности. Попри намагання деяких кіл Федерації, вона не впровадила у свою систему кредитових карток, уважаючи, що вони є антидотом ощадности, причиною розтратности і задовження. З ідейним наставленням, кооперативним досвідом, з добре діючою системою, фаховими працівниками, Федерація Дежардена працює як наоливлений комп'ютер, тому не диво, що її активи зростають пересічно 12 відсотків річно. В додатку до 5-ьох попередньо названих інституцій, Дежарден, за окремою апробатою провінційного уряду, в 1974 році створив інвестиційне товариство „Дежарден Інвестмент Компані" для оснування фонду, який був би базою для закладання нових бизнесів кооперативної чи приватної натури і через це був би чинником економічного прогресу у провінції Квебек. Уже в 1977 році активи цієї інвестиційної Компанії виносили 70 мільйонів долярів. У 1975 році Федерація Дежардена відкрила новий відділ „Індустріяльний Кредит Дежардена" для фінансування середнього типу індустріяльних і комерційних бизнесів, включаючи і їх модернізацію.

Одна з головних вулиць „Ст. Лоренс бульвард" перетинає місто з півночі на південь і ділить Монтреаль на східню і західню частину. Французи скупчені переважно у східній частині. Західню, кращу і багатшу, замешкують англійці й другі меншини, які вживають англійську мову. „Ст. Лоренс" перетинає найбільш рухливу комерційну вулицю „Ст. Катерін", яка проходить зі сходу на захід. Східня частина „Ст. Катерінс" стара і запущена, західня з модерними бюровими і комерційними великанами є комерційним центром Монтреалю. Там є великі крамниці „Бей", „Ітона", „Сімпсона", „Огілви", „Біркса" і другі. Їм у противагу, близько перехрестя „Ст. Лоренс" і „Ст. Катерінс", Дежарден побудував 157 мільйоновий комплекс, де містяться його бюра, податковий відділ провінційного уряду, кількадесять різного роду крамниць і великий готель. У великих вестибюлях відбуваються всякі комерційні виставки і збори населення східньої частини Монтреалю. Цей імпозантний комплекс є також видимим символом економічної сили Дежардена.

Провінційний уряд скоро оцінив вагу фінансових кооператив для провінції, видав прихильний кооперативний закон і обороняв перед податковими зазіханнями федерального уряду. Щойно недавно кредитівки почали платити федеральний і провінційний податок від чистої надвишки.

Провінційний кооперативний закон зобов'язує кредитівки належати до Федерації, яка контролює діловодство і має над ними загальний нагляд. Кредитівки мають певні законом визначені зобов'язання щодо федерації, до якої належать. Згідно з законом дванадцять і більше кредитівок можуть створити федерацію. І такі федерації за приміром Дежардена пізніше створились. Статистика з половини 1978 року подає, включаючи Дежардена, такі федерації:

(Дивись табеля нижче)

На підставі цього самого закону про ощадності і кредитові спілки з 1964 року, кредитові федерації мають право робити інвестиції: до 20 відсотків своїх активів у реальностях, мають право купувати шери в банках, „трост" компаніях, в обезпеченевих компаніях. Коли майно Федерації є понад 2.5 мільйона дол., вона має право до висоти 30 відсотків активів купувати шери корпорацій, що оперують в Квебеку. Федерація Дежардена, маючи до диспозиції величезний капітал, вповні використовує це право. Минулого року рухливий „Сити анд Дістрікт Банк" запротестував перед урядом провінції, що Дежарден масово закуповує його шери з наміром перебрати контролю.

(Продовження буде)

	Кредитівок	Членів	Активів в мільйонах
Квебекська Федерація Популярних Кас Дежардена	1,250	3,885,134	8 міліярдів і 319.5
Монтреальська Федерація Кас Дежардена	35	229,153	606.3
Федерація Кас Квебекської Економії	114	186,000	273.5
Кредитова Ліга Квебеку	87	138,837	164.5
Федерація Кас Квебекських Інституцій	13	77,492	104. 2
Федерація Квебекських Кас Економічної Помочі	64	258,895	690.3

Володимир Мацьків

РІДНА КНИЖКА ТА ЇЇ РОЛЯ У ВИХОВАННІ

„Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжу,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!
Твоїм будущим душу я тривожу..."
(Іван Франко „Мойсей")

Ці слова І.Франка не дивлячись на те, що написані багато літ тому, стали сьогодні ще більш актуальними, як за життя Франка. Наша майбутність — це наші діти і дальші наслідники. На жаль, так складається, що наших дітей щораз то менше, наші школи пустіють, наші церкви порожніють. Тому слід нам усім звернути якнайбільшу увагу на справи виховання нашого молодого покоління.

Тиск чужого довкілля на душі молоді такий сильний, що вона з трудом його відбиває. Чужа своїм духом та змістом школа, чужа та часто дуже нездорова лектура, не завжди добрі, зокрема з морального боку, телевізійні програми, не все відповідні товариші та багато інших чинників цілковито полонять увагу та зацікавлення нашої молоді, яка часто не здає собі справу з цього всього.

Коли молодь недосвідчена і не в стані зрозуміти шляху, яким повинна іти, то Господь дав їй батьків, які повинні дивитись вперед і спрямовувати своїх дітей так, щоб вони виростали Богові на славу, своїй Батьківщині на пожиток, а собі на потіху. Та, на жаль, не всі батьки прикладають належну увагу до справ відповідного виховання своїх дітей.

Головною ціллю виховання молодої людини, поза розвитком фізичних та психічних властивостей, є виховати релігійно-моральний характер, опертий на сильних фундаментах національної свідомости та почутті відповідальности за свої власні дії, як теж своєї спільноти, серед якої живе та з якою співпрацює. Одначе, поважна частина нашої доростаючої молоді не здає собі справи з цього, дуже мало знає про свою рідну землю та про її минувшину і культуру. Знання рідної мови не завжди на належному рівні і молодь не хоче нею послуговуватись. А скільки таких наших дітей, що взагалі не знають рідної мови?

Насувається питання: що нам робити? Чи йти згідно з нашою приповідкою: „Не тратьте куми сили, спускайтесь на дно", чи таки старатися впливати на наше молоде покоління, щоб воно „стикаючись з брудом, само не забруднилось", щоб воно не зривало зв'язків зі своїм народом, рідною землею, своєю культурою, щоб воно вміло розрізняти добре від злого.

Сподіваючись, що всі шановні батьки, читаючи ці слова, належно розуміють справу виховання молодого покоління і нам годі тут про все розписуватись. Хочемо тільки звернути увагу на один дуже важливий чинник у вихованні молодого покоління, а саме на *рідну книжку*.

Та так складається, що наша молодь щораз менше читає рідну книжку, а більш цікавиться чужою, не раз дуже небезпечною „халтурою". І насувається думка, чи батьки все знають, що читають і чим цікавляться їх діти? Мабуть ні! Коли говорити про це з батьками, то вони майже всі відповідають однаково, що їхні діти не мають часу на читання. Вони мусять вчитися, читати таку лектуру, що її приписала школа тощо.

Добра рідна книжка, а також наш дитячий журналик „Веселка" не тільки збагатили б рідну мову наших дітей, розвинула їх духові властивості, як спостережливість, думання, пам'ять, уяву та характер, витиснула б з їх рук безвартісні, а то й шкідливі матеріяли, та зберегла б їх душі від моральної гнилі. Тільки рідна лектура, відповідно приготована для дітей і молоді нашими думаючими авторами, є в спроможності внести свіжий подих рідних піль, тінистих лісів, безкраїх степів, високих гір, запашних полонин, дрімучих ставків та озер, швидких річок прабатьківської землі. Тільки вона, ця книжка, може розгорнути перед очима молодого читача всю красу благословенної землиці та показати всі її багатства. Тільки відповідна книжка може освітити з усіх сторін наші села, міста та містечка і найбільш правдивими красками змалювати їх мешканців. Рідна книжка спроможна найвірніше змалювати світлі чини батьків та дідів наших, показати в повному блиску численних героїв нашого краю, ревних та тихих будівничих нашої культури, великих провідників нашого церковного та національного життя. Ніхто інший, тільки рідна книжка може вказати нашим дітям високі ідеали, які освітлювали б їм важку та часто вибоїсту дорогу їхнього життя.

Та це ще не все. Господь дозволив нам вирватись з рук нашого відвічного ворога не на те, щоб ми самі власними руками топили своїх дітей в „чужому морю" та тим самим і всю

(*Закінчення на стор. 7*)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Володимир Баран

МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО В ДЕТРОЙТІ

На протязі останніх восьми років Богдан Божемський вдруге загостив до Детройту зі своїми картинами. Цей відрізок часу дає можливість до певної міри запримітити, чи зайшли зміни в техніці та тематиці його праць. Сьогодні в повноті своїх творчих сил, він став більш чутливим і більш тонким в опрацюванні своїх сюжетів. Це явно помітне в умінню наповнити кожну картину відповідною для неї атмосферою. У нього настрій картини це наявне підложжя кожного, байдуже якого сюжету. Це треба вважати за найбільш маркантне досягнення в розвитку його таланту в останніх роках.

У нього стисла контроля над уживанням красок. Розкішна симфонія осіннього лісу, суворість і скупість зимового краєвиду. Налиті зерном перетяжені соняшники, палаючі своєю червіню маки. Тематика його багата: людські постаті, природа, звірята. Засоби: олія, темпера, дереворит. Численні, більше як колись, представлені гуцули. Гуцульщина, ця вужча батьківщина мистця, з її мешканцями і буйною природою, знайшла у ньому цілою душею відданого мистця. І так вичаровує він лиця пооранi вітром та долею, його постаті поодиноко чи в гурті, на першому пляні чи в глибині картини правдиві та повні життя. Його відчуття перспективи ставить їх в рамках довколишньої природи в свобідних, невмирущих поставах, а їх розкішні строї збагачують кольорит картин і приковують увагу глядача. Відтворюючи з таким пієтизмом типи одної вітки нашого народу, їх побут, ношу, архітектуру церков та хат, Божемський втягає їх як співтворців свого мистецтва, стаючи наче лише посередником для вислову мистецької візії цієї частини нашого народу.

Під цим аспектом його мистецтво набирає соціологічного значіння. Воно не тільки постійно відсвіжує наші спогади про далеку батьківщину, але також в зударах з чужим світом і його культурними надбаннями випростовує наші хребти, свідомі наших надбань, тих одноразових, нам лише притаманних цінностей.

Нагадуючи своїми картинами батьківщину, вичаровуючи її красу, він наповняє наші серця теплом дорогих спогадів і відсвіжує ті переживання, які тільки рідне мистецтво може дати.

Виставка відбувалась від 30-го листопада до 3-го грудня ц. р. в галерії Еко.

Осип Залеський

НОВА ГРАМОФОННА ПЛАТІВКА

Оперові арії та пісні українських композиторів наспівала на платівці Христина Липецька, меццо-сопран, знана нашій громаді з виступів на концертах та з оглядів у пресі з нагоди цих виступів. Програма творів записаних на платівці добре підібрана, наспівані твори дають змогу пізнати красу голосу співачки та вміння ним орудувати й інтерпретувати виконувані твори.

На платівці наспівані оперові арії: Чайковського з опери „Жанна д'Арк", Ґлюка з „Альцести", Бізе з „Кармен", Верді з „Іль Троваторе" і Ґуно з „Фавста", виконувані у французькій, італійській й українській мовах, при супроводі симфонічної оркестри з Варрен, Міч. (диригент Давид Даніелс). Крім оперових арій награно також малоспівані українські пісні: Білаша „Горить моє серце", Степового „Утоптала стежечку", Фоменка „Верба", Лисенка „Дощик" і Майбороди „Елегія", при фортепіяновім супроводі М. Лончини-Лісовської і В. Каца, підсиленім скрипкою, віолончелею або клярнетом.

Голос співачки звучить повно, чисто і ясно з оксамитними тонами. Інтерпретація пісень правильна, дикція в українській мові виразна, а в чужих мовних текстах була б побажана виразніша вимова слів, щоби легше слідкувати за співаним текстом.

Платівку видала „Симфонія комп." у Варрен, Міч. Вдале технічне оформлення, що також підсилює мистецьку вартість платівки.

„Українці в добі Брежнєва" — тема доповіді проф. С. Горака на З'їзді американських істориків

Чарлстон, Ілл. (Інформація АСН). — Цьогорічний З'їзд Американського Історичного Товариства відбудеться в днях 28-30 грудня в приміщеннях готелю Гілтон у Ню Йорку.

Це Товариство є найбільшою професійною організацією істориків, що нараховує 12 тисяч членів. На таких з'їздах американські й чужинецькі історики обмінюються своїми досвідами, порушують також нові проблеми та обговорюють напрямні в різних дослідах. Саме тому присутність українських істориків на таких форумах заслуговує на окрему увагу, а зокрема тоді, коли наші історики беруть активну участь у праці З'їзду шляхом виступів у дискусіях, або доповідають на українську тему.

Асоціяція для Студій Національностей (СССР і Східня Европа) вже на протязі кількох років організовує окремі сесії на З'їздах згаданого Товариства, звертаючи особливу увагу на проблеми неросійських народів у СССР. На цьому З'їзді Асоціяція влаштовує окрему сесію на загальну тему: „Національний спротив у царській і совєтській Росії". Д-р Степан Горак, професор Східньоіллінойського університету, доповідатиме на цій сесії на тему „Українці в добі Брежнєва: від історичення нації". В доповіді розглядатиметься різні зміни в опрацюваннях історії, основуючись зокрема на недавно виданій восьмитомовій „Історії Української РСР".

Доповідь проф. С. Горака відбудеться в неділю, 30-го грудня, в Гілтон готелі, кімната 543, в 1-ій годині по полудні. Асоціяція для студій національностей запрошує всіх зацікавлених проблемами неросійських народів взяти участь у вищезазначеній сесії.

Людмила Волянська

„ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА" — ЛУНАЄ ЗІ СТОРІНОК АНГЛІЙСЬКОГО „БЕСТ-СЕЛЕРА"

(2)

Плян Андрієвого „одноборства" з СССР — вбити голову КГБ Юрія Александровича Іваненка, — бо наші молоді ідеалісти вірять, що вбивством архикаґебіста, голови моторошного Комітету Державної Безпеки (КГБ-КДБ), вони знищать похмуру і фатальну легенду невразливости КГБ, непроникальности і непереможности: тобто — зникне страх серед поневолених і вони повстануть!

(Слід при цьому дати примітку, що прізвище Іваненко, хоч українське, але ця обставина випадкова, радше „за інерцією", бож в Кремлі тепер є і Черненко і Кириленко, і відомо, які з них „українці". Ім'я і по-батькові, Юрій Александрович, ті самі, що і в сучасного архикаґебіста Андропова...).

Андрій їде в Україну раз і другий, привозить все потрібне для замаху.

І в Києві Мішкин і Лазарев з успіхом виконують атентат. Сліди заметено; обидва тікають на Захід, захопивши літак Аерофлоту. На нещастя, гине в перестрілці пілот літака, і західньоберлінський уряд судить втікачів та засуджує на 15 років в'язниці.

Тим часом Політбюрові ясно, що правда смерти голови КҐБ не сміє виявитися, бо вона буде смертоносною для СССР, особливо ще й тому, що совєтам загрожує нечуваний голод. Тому Політбюро поширює чутку, що Іваненко заслаб на серце, в той час пильно „прочісуючи" всю Україну за винуватцями, за яких уважають, як звичайно, українських націоналістів.

Андрія такий поворот справи не задовольняє, — він хоче широкого розголосу вчинку його жидівських друзів, а для цього вони мусять бути вирвані з тюрми в Берліні. Крім того Андрій оправдано побоюється, що совєти зліквідують обох молодих терористів і за ґратами чужої країни, як тільки впадуть на справжній слід виконавців замаху. Отже і Мішкин і Лазарев мусять виїхати в Ізраїль, бо тільки там будуть безпечні і тільки там до їхньої, на перший погляд неймовірної, історії вбивства Іваненка уважно поставляться.

Андрієві приходить на думку блискуча ідея: захопити найбільший танкер світу, повний нафтової ропи, біля берегів Голляндії. Акція бездоганно спляновано і переведена: танкер „Фрейя" в руках українців, і вони погрожують висадити його в повітря, якщо Мішкин і Лазарев не будуть відвезені в Тель-Авів. Тепер на „Фрейї" йде напружена гра нервів поміж Андрієм і капітаном Ларсоном — хто кого!? Письменник і тут вірний своєму звичаєві не бути щедрим на характеристики своїх дієвих осіб, радше показуючи їх у їх поведінці, вчинках, дії. Андрій, хоч і в критичних ситуаціях, поводиться по-лицарськи з капітаном, навіть не зв'язуючи його. Він не жорстокий і з іншими закладниками. Щось з мушкетерів Дюма має у своїй вдачі Дрейк-Драч, — його навіть ворог, що знає, мусить шанувати, — або — з запорожців: так само, як вони, він дивиться відважно у вічі смерти і гине, не знаючи страху.

Андрій добився свого: Лазарев і Мішкин вже в Ізраїлі. І він гине, не знаючи, що обох його товаришів чекає підступна зрада, що і вони загинуть. Північнонімецьке море проковтне його. Щось велично-жахливого є в смерті Андрія Драча-Свободи. Він, як і Тарас Бульба перед ним давно-давно, гине в морі вогню, коли нарешті упускає не пошкодженою „Фрейю", цей танкер, з якого мусів звеліти вилити 20 тисяч тонн нафтової ропи попереднього дня, щоб довести сильним світу цього, що він „не жартує". Горить море на довжині двадцяти миль, а з середини вогняного пекла чують здивовані англійські „спеціяльні агенти" незрозумілі їм слова — то Андрій співає про Україну, що не вмерла!

В Ізраїлі гинуть від скритовбивства обидва львов'яни. Їх отруєно майже так само, як загинули у свій час Степан Бандера і Лев Ребет, з тим тільки, що вбивство вчинив англійський агент для „апізменту" президента і генсека СССР післябрежнєвської ери, Максима Рудіна. На виконання цієї „диявольської альтернативи" дає своє благословення американський президент, щоб зберегти САЛТ ІУ для ЗСА і запобігти Третій світовій війні. Детант врятовано. Історія життя і несамовитих подвигів Андрія Драча на цім кінчається, але в самій книжці є ще кілька рівнобіжних сюжетів, які надають цій стрижневій темі ще більшого загострення й цікавости. Тут є любовний роман совєтської високопоставленої стенографістки, з самого Політбюро, з англійським агентом, Адамом Мунро (він же — убивник Мішкина і Лазарева); і його ж геніяльно врешті „пошиває в дурні" його російська Валентина. В повісті рукою ерудита описане Політбюро, американський та англійський уряди й позакулісові дії їх таємних поліцій.

Широко обізнаний Фредерік Форсайт і з совєтською економікою, з катастрофальним станом сільського господарства в СССР. „Уявно"-правдоподібний закуп 55 мільйонів тонн американської і канадської пшениці совєтами в 1983-му році є також одним з цікавих підсюжетів „Диявольської альтернативи"; закуп зберіг Москву від голоду й загибелі, залишивши владу в Кремлі в руках „голубів", замість „яструбів".

Цікавий і підсюжет побудови танкера „Фрейї" та родинна ідилія капітана цього корабля скандинавця Ларсона. Впадає в очі і технічні знання автора в усіх можливих ділянках людської діяльности. І це тому не один критик Форсайтових пригодницьких повістей зауважував, що, наслідуючи буквально перебіг однієї чи іншої його авантюри, можна справді вчинити не один екстраординарний осяг. Крім усього, всі ці „неймовірні" й „несамовиті" вчинки його героїв сильно закорінені в логіці що робить Форсайтові твори цікавим матеріялом навіть для звичайно скептичної авдиторії.

Форсайт, як колишній пар екселянс журналіст, не дає нам забути про свій „журналізм" мовою його творів, яку дехто вважає „монотонною", а більшість називає „мужською прозою". Це мова журналістичного репортажу, що цікавий передовсім не квітчастістю мови, але змістом і суттю розповідженого. Мені особисто здається, що свою мову тут він стосує з премедицією: так бо найбільш відповідно для його задумів, для його наснаженої бурхливими подіями книги „Диявольська альтернатива", яку кожна українська людина напевно прочитає з найбільшою увагою.

(Кінець)

Детройт вшанував Патріярха Йосифа

У неділю, 9-го грудня ц. р., у Детройті відбувся концерт для відзначення 40-ліття хіротонії Патріярха Йосифа. Свято відкрив коротким словом голова Ділового комітету д-р В. Прокопович. Головну доповідь про Хресну дорогу й терпіння Ювілята виголосив о. ігумен І. Лотоцький, ЧСВВ. Слово по-англійськи сказав о. декан М. Бохневич.

У концерті взяли участь хори місцевих церков св. Йосафата, св. Михаїла і св. Івана з диригентами — В. Літинським, О. Соловієм і К. Цепендою, які виступали окремо й разом у „Патріяршому гимні" і „Боже Великий". Виступала теж солістка, меццо-сопрано Христина Р. Ліпецька при фортепіяновому супроводі М. Лісовської. Деклямував В. Грушкевич. Перед закінченням концерту інж. М. Лаврин прочитав текст телеграми з поклоном до Патріярха, що її присутні прийняли оплесками.

Концерт спільно влаштували місцеві парохії та місцевий Відділ Українського Патріярхального Т-ва.

Б. Л.

Ювілейне свято в пошану о. прел. д-ра С. Кнапа в Міннеаполісі

Отець прел. д-р Степан Кнап

У неділю, 2-го грудня ц. р., українські католицькі парафії св. Константина в Міннеаполісі і св. Стефана в Сейнт Полі, врочисто вшанували о. прелата д-ра Степана Кнапа з нагоди 70-річчя його народження, 47-річчя священства і 15-річчя душпастирської праці в Твин Ситі.

Програму свята започатковано св. Літургією у церкві св. Константина, заповненій мирянами, яку відслужив Ювілят зодягнений в ризах, що їх 47 років тому придбала його покійна мати. Він також виголосив глибоку змістом проповідь про священичі покликання.

Після церковних відправ, відбувся у шкільній авдиторії святковий бенкет, в якому взяли участь понад триста парафіян, члени родини і запрошені гості. Страви приготовили пані зі Сестрицтва і „Вименс Гілд" під керівництвом п-і Марії Стець, а до столів подавали членкині Організації Української Католицької Молоді.

Коли на залю увійшов Ювілят в почоті отців і гостей, присутні встали, церковний хор заспівав „Многая Літа", а троє шкільних дітей передали йому китицю квітів.

За головним столом по обох боках ювілята засіли о. Йосиф Федишак з парафії св. Івана Хрестителя візантійського обряду, о. Михайло Гітті з парафії маронітського обряду, о. Вірджіл О'Ніл з парафії св. Боніфатія латинського обряду, головний прокурор стейту Міннесота Ворен Спанавс, посадник Міннеаполісу Алберт Гофстед, професор — Петро Стасів, д-р Михайло Козак, д-р Іван Дорощак і п. Григорій Литвин.

Д-р Козак коротко розказав про життя і заслуги Ювілята для Церкви і українського народу. Він наголосив факти, які доказують, що життя цього нащадка українського народу в Америці відзначається сумлінною працею і є завершене багатьма великими успіхами.

Народжений в Америці, син наших поселенців з Лемківщини, він став одним з передових українських католицьких священиків у цій країні. Він багато причинився до розбудови нашого релігійного життя і залишив по собі багато тривких пам'яток.

У тридцятих і сорокових роках, в місті Арнолд-Ню Кенсіґтон, він зорганізував українську школу, осередок культури, придбав приміщення для монахинь і збудував нову церкву.

У п'ятдесятих роках в Детройті виплатив парафіяльні борги, збудував приходство і придбав приміщення на манастир.

У Гемтремку, він закінчив будову приходства, придбав приміщення для монахинь і збудував першу в Америці українську середню школу.

У початках шістдесятих років в Чікаго, він поробив заходи для придбання українського старечого дому. Його задум не увінчався успіхом тільки тому, що в скорому часі переїхав до Міннеаполісу.

Приїзд о. прелата Кнапа до Міннеаполісу історія запише як одну з найбільш визначних подій в житті місцевої української громади. Тут він добився найбільших успіхів за ввесь час своєї душпастирської праці. Коли побачив, що церковне приміщення збудоване в 1913 році вже не задовільняє набагато збільшеної громади, він зразу взявся до збирання фондів на будову церкви. Завдяки його заходам, вмілості і організаційному хистові, в 1972 році панорама міста прикрасилася збудованою в українському стилі святинею, приходством і галерією ім. Блаженнішого Отця Йосифа, де зберігаються зразки українського мистецтва

Церковні зверхники належно оцінили працю і заслуги цього трудолюбного священика. В 1962 році Папська Столиця нагородила його званням монсеньйора і папського шамбеляна. В 1973 році Глава Української Католицької Церкви Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий іменував його почесним крилошанином, а в 1976 році Папа Павло УІ признав йому звання прелата.

На закінчення свого слова д-р Козак підніс тост за здоров'я ювілята, а всі присутні заспівали „Многая Літа".

Між багатьма привітами, особливу увагу звернули теплі слова Патріярха і Пресвященного Єпископа Ярослава. Щирі побажання також висловили присутні священики сусідніх церков.

Головну промову виголосив англійською мовою головний прокурор стейту Ворен Спанавс, а українською — проф. Петро Стасів, директор Української Католицької Середньої Школи в Детройті. Обидва вони наголосили заслуги Ювілята для української громади в цій країні, а головний прокурор звернув також увагу на вклад для добра всього суспільства. Він дякував всім, хто прийшов українцям за їхню працьовитість, за зберігання сильних родинних зв'язків і добре виховання дітей.

Щирими побажаннями і признанням за його труд нагородили також Ювілята посадник Міннеаполісу Алберт Гофстед і представник округи Генепін Едвард Грабовський. В заступстві уповноваженого округи Сема Сиванича, він вручив Ювілятові спеціяльно виготовлену похвальну грамоту.

У дальшому ході програми вітали Ювілята представники багатьох організацій обох парафій.

Несподіванкою для Ювілята і багатьох присутніх була та частина програми, коли д-р Козак підніс вгору і показав великий портрет Ювілята, який зберігатиметься у парафії з надією, що це дасть початок для дальшого збирання і зберігання історичних пам'яток пов'язаних з життям і працею громади.

Крім гарного співу церковного хору, під диригентурою інж. Евгена Карпяка, свято чимало збагатили і прикрасили виступи молодшої групи танцювального ансамблю „Заграва" під керівництвом п. Мирона Павлишина. Присутні подивляли молоденьких танцюристів, нагороджуючи їх довгими оплесками.

На закінчення цього врочистого дня, виступив о. прелат Кнап. Він щиро подякував шсім, хто прийшов його вшанувати і просив не забувати його в молитвах, щоб він міг ще далі служити Богові, Українській Католицькій Церкві і її вірним.

Молитвою закрито це небуденне свято, але учасники довго не розходилися, вони чергою підходили до свого душпастиря, щоби стиснути його руку і ще раз побажати многих і благих літ.

Н. Н.

Д-р Ігор Вовчук — суддя в Путнам Валлей, Н. Й.

д-р Ігор Вовчук

Путнам Валлей, Н. Й. (В. О.). — У вівторок, 6-го листопада ц. р. д-ра Ігоря Вовчука перевибрано на суддю в місті Путнам Валлей, Н. Й. на каденцію чотирьох років. Д-р І. Вовчук, син Вадима і Марії Вовчуків, народився 15-го червня 1950 року в Йонкерсі, Н. Й. Малим хлопцем він переїхав з батьками до Путнам Валлей, де закінчив початкову і середню школу. Будучи в середній школі, він щосуботи доїжджав до Школи Українознавства в Йонкерсі. Крім шкільних зайнять д-р Ігор Вовчук займався спортом.

Свої передправничі студії І. Вовчук закінчив в Гарвардському університеті в 1972 р., здобувши науковий ступень бакалявра в ділянці східноевропейської історії. У цьому ж році його прийнято на правничі студії до Капітал університету в Колюмбус, Огайо.

Після закінчення правничого факультету в 1975 р., він отримав ступень доктора права, а вже в жовтні наступного року д-ра І. Вовчука прийнято до Стейтової Палати Адвокатів в нюйоркському стейті. 1-го січня 1979 р. його, як здібного молодого адвоката призначують на становище асистента прокуратора повіту Путнам; 15-го березня 1979 р., 27-річний І. Вовчук резигнує із цього посту і тоді його призначають діючим суддею міста Путнам Валлей, щоб закінчити каденцію його попередника на цьому становищі; 6-го листопада ц. р. д-ра І. Вовчука переобрано на це становище великою більшістю голосів.

Д-р І. Вовчук, який є внуком св. п. проф. Івана Вовчука, відомого політичного і громадського діяча та співробітника щоденника „Свобода", веде також свою власну адвокатську канцелярію в Путнам Валлей та належить до багатьох професійних організацій. Батьки д-ра І. Вовчука є членами УНСоюзу у 88 Відділі.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 17

Інж. М. Д. Німців, Раквілл	$ 102.00
„Самопоміч", Чікаго	50.00
С. Чопівська, Зіон	50.00
Г. Перець, Вест Чікаго	34.60
Комітет Української Дитини, Сиракюз	30.00
П. і М. Дембіцькі, Сиракюзи	25.00
І. Король, Гроссе Пойнте	25.00
Р. Слободян, Ранлолф	25.00
І. Харамбура, Філядельфія	25.00
О. В. Чайковський, Шерман Овкс	25.00
М. Данилишин, Буенос Айрес	20.00
А. Жук, Вудгейвен	20.00
О. Куницька, Ню Йорк	20.00
Д. М. М. Малиновський Ст. Клейрсвілл	15.00
Д-р Б. Лотоцький, де Веліґост	12.20
С. Степовий, Торонто	12.20
Д-р В. Базюк, Бруксайд	10.00
С. Касіян, Чікаго	10.00
О. Кулицький, Монтреаль	10.00
Б. Ласкі, Детройт	10.00
Л. Лушпинський, Чікаго	10.00
М. Мисюк, Линбрук	10.00
Т. Шестак, Піттсбург	10.00
М. Б. Коропецький, Балтимор	8.20
Т. Олесіюк, Гантінґтон, Парк	8.00
В. Ровінський, Клівленд	5.60
О. Король, Монтреаль	5.20
Р. Балюта, Боффало	5.00
І. Безлик, Лоял	5.00
В. Борис, Клівленд	5.00
М. Вальчук, Морріс Плейнс	5.00
М. Вилка, Торонто	5.00
С. Волянський, Редінг	5.00
о. Г. Врублевський, Фріленд	5.00
Б. Гадзевич, Гартфорд	5.00
М. Гулягроцький, Маямі Біч	5.00
Д. Ганущак, Боффало	5.00
М. Денис, Калюмет Ситі	5.00
В. Загвоський, Бетлегем	5.00
В. Куліш, Іст Медов	5.00
С. Лехновський, Кергонксон	5.00
А. Ликтей, Лонг Айленд Ситі	5.00
Р. Мандрусяк, Ґлен Спей	5.00
С. Матичин, Детройт	5.00
Е. Мельничук, Кліфтон	5.00
В. Мінтянський, Чікаго	5.00
В. Мойсеєнко, Луісвілл	5.00
Д-р Д. Павлишин, Севен Гіллс	5.00
А. Процик, Еспаноля	5.00
А. Самосій, Трентон	5.00
В. Сосяк, Форест Гіллс	5.00
М. Сюма, Філядельфія	5.00
А. Хомяк, Де Плейнс	5.00
С. Фецович, Ніягара Фолс	5.00
П. Филипів, Детройт	5.00
О. Юр, Філядельфія	5.00
Л. Ярош, Беллмор	5.00
М. Швейко, Лос Анджелес	4.75
В. Данєц, Нюарк	4.20
С. Теслюк, Філядельфія	4.20
Т. Данчук, Ріджвуд	4.00
Д. Лозинський, Ню Гейвен	4.00
Д. Хухра, Кергонксон	4.00
В. Юнак, Чікаго	4.00
В. Чайка, Салісбури	3.95
С. Грубий, Ст. Леонард	3.47
В. Білак, Трентон	3.00
М. Вовчук, Ірвінгтон	3.00
П. Гривняк, Пассайк	3.00
І. Ковалькевич, Голіок	3.00
Н. В. Красвський, Гілсайд	3.00
М. Курляк, Боффало	3.00
Ґ. Лобойко, Бродвю	3.00
А. Юриняк, Лос Анджелес	3.00
Н. Вербяна, Джерзі Ситі	2.20
Р. Даткун, Бріджпорт	2.20
Д. А. Калушка, Парма	2.20
А. Крамар, Бергенсфілд	2.20
О. Кузів, Ваяндотте	2.20
Р. Перун, Ню Брітейн	2.20
Н. Ріжок, Монтреаль	2.20
Т. Семенчук, Ошава	2.20
Е. Турчан, Н. Галедон	2.20
К. Баралецька, Перт Амбой	2.00
А. Баранчук, Ейджекс	2.00
І. Б. Бойко, Ванкувер	2.00
М. Борискевич, Лейк Оріон	2.00
П. Бурак, Бімсвілл	2.00
А. Варчак, Йонкерс	2.00
М. Дембіцький, Гартвуд	2.00
С. Кецик, Ґлаусестер	2.00
П. Кондрат, Ейнвондейл	2.00
А. Костюк, Торонто	2.00
Я. Кравчук, Парма	2.00
О. Лисяк, Іст Гартфорд	2.00
Б. Мацук, Берлін	2.00
Д. Михайлишин, Чікаго	2.00
Є. Міщенко, Міннеаполіс	2.00
К. Мрозовський, Кліфтон	2.00
Т. Онуфрик, Лонг Айленд Ситі	2.00
Я. Рубльовський, Гайд Парк	2.00
П. Шевчук, Летам	2.00
Н. Осадча-Яната	2.00
П. Мельник, Вікторія	1.90
А. Богданов, Ветерсфілд	1.00
Д. Гнатів, Піттсбург	1.00
Е. Притула, Балтимор	1.00
М. Сенко, Ню Брітейн	1.00
В. Чаус, Чікаго	1.00
Т. Москаль, Кліфтон	0.55

Львів — „на передньому краї ідеологічної боротьби"

Львів. — Останньо совєтська преса в зв'язку із відзначуваннями „40-річчя возз'єднання західноукраїнських земель в єдиній Радянській державі", „Днів пам'яті Ярослава Галана" та підготови до 325-річчя возз'єднання України з Росією" багато уваги присвячує Західній Україні. З цього циклу надруковано статтейку Д. Дмитраша п.з. „На передньому краї".

У ній автор стверджує, що „Письменники-комуністи Львівської організації СПУ глибоко усвідомлюють свою громадянську і творчу місію: постійно перебувати на передньому краї ідеологічного наступу". Реасумуючи виконання цієї „місії" Д. Дмитраш пише про різні виступи письменників по радіо і телебаченні, про їхню „шефську роботу та творчі зв'язки" з виробничими об'єднаннями у зв'язку з „відзначуваннями „згаданих уже" возз'єднань". Він також пише про різні театральні вистави, які відбуваються у Львові та згадує про доповіді на партійних зборах літераторів і журналістів, де обговорювалося „питання про авангардну роль комуністів і світлі рішень партії".

Ці ж збори прийняли резолюцію, в якій „наголошується на необхідності ще активнішої участі письменників-комуністів у пропаганді рішень партії, боротьбі з будь-якими проявами ворожої ідеології, на дальшому у піднесенні ідейно-художнього рівня творів", — пише Д. Дмитраш.

Листопадові Роковини в Елізабеті

Традиційна Листопадова Академія з рамени місцевого відділу УККА в Елізабеті відбулася у неділю, 25-го листопада ц. р., о 3-ій год. по полудні у шкільній залі парафії св. Володимира. Академія почалася відспіванням американського гимну. Опісля вступне слово виголосив голова місцевого Відділу УККА Мирон Пінковський. Згодом хор „Боян" під диригентурою проф. Володимира Тритяка і при фортепіяновім акомпаньяменті Соні Федик виконав такі пісні: „Карпатські Січовики" Гр. Китастого і „Живи Україно" Мих. Гайворонського. Дальше слідувала збірна деклямація „У ті Листопадові дні" М. Маморського, яку деклямували учні 7-ої кл. Школи Українознавства: Ганя Юрчак, Орися Загайкевич і Осип Яцусь. Черговою точкою була пісня „Зірвалася хуртовина" В. Витвицького, що її виконали учні 4-ої кл. Школи Українознавства: Уляна Загайкевич і Андрій Яцусь. З рамени Пластової Станиці виступав 15-ий Курінь юнаків, який поставив сценку: „Листопадова пригода". Сценку підготовив ст. пл. Михайло Грицак. Вірш „Листопадове" деклямували учні 8-ої кл. Школи Українознавства: Аля Грицак і Марта Подільчук.

Несподіваною і милою атракцією для гостей був виступ Ансамблю гітаристів, який під проводом їхнього диригента проф. Вол. Осередчука виконав в'язанку українських пісень: „Стрілецька доля в піснях", в склад якої входили такі пісні: „Там далеко Україна", О. Тарнавської, „Їхав стрілець на війноньку", Мих. Гайворонського, „Летіла куля", народна пісня, „Заквітчали дівчатонька" Р. Купчинського, „Зашуміли верби при потоці" Р. Купчинського та „Маршем Нескорених" муз. Вол. Осередчука, який виконали молоді гітаристи Леся Граб і Каролина Спінцик закінчено програму свята.

Перед закінченням програми, голова місцевого Відділу УККА М. Пінковський подякував всім виконавцям програми за їхню участь в Академії, а зокрема учням молодого Ансамблю гітаристів та диригентові проф. Вол. Осередчукові за їхній гостинний виступ. Згодом він подав вислід збірки на Український Народний Фонд УККА, яку складає громадянство Елізабету і околиці кожного року з нагоди Листопадової Академії. Збірка перейшла суму 1,000 дол. Листу жертводавців відчитав фінансовий референт збірки Національного датку Мих. Хитра. Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

Цьогорічна Листопадова Академія мала особливий характер, бо у програмі свята брала участь наша молодь, а саме учні Школи Українознавства, Пластова Станиця та молодий Ансамбль Бандуристів. Окреме признання належиться учителям Школи Українознавства за підготову Академії, а саме паням: О. Мельничук, Є. Сагайдаківській і Р. Грицак, рівнож Пластовій Станиці та його станичному пл. сен. Ю. Яцусьови та хорові „Боян" і його диригентові проф. Вол. Тритякові.

Н. Н.

Денвер вшанував річницю смерти Митрополита Андрея Шептицького

Патріярхальне Товариство у Денвері влаштувало 18-го листопада ц. р. Академію в пошану Слуги Божого Митрополита Андрея з нагоди 35-річчя смерти.

Свято відкрив голова Товариства Евген Василина, підкресливши, що Слуга Божий Митрополит Андрей, це один із найбільших церковних достойників не лише Української Католицької Церкви, але і Вселенської Церкви XX сторіччя, та рівночасно — це один із найкращих синів українського народу. Митрополит поєднав ідею церкви з ідеєю нації в одну нероздільну цілість і в цьому його найбільша заслуга.

Молитву „Отче наш" виконав церковний хор, дириґентом якого є заслужений в парохії Ярослав Нижник зі сольо п. Евгена Федака. Фортепіяновий супровід був мгр Марії Венжівської, знаної із виступів піяністки на терені метрополії. Святочне слово виголосив Яків Яворівський. Доповідач дав присутнім повний образ життєвої дороги великого Митрополита, підкресливши також його велетенські заслуги для УКЦеркви і українського народу. Сольоспів „На Святоюрській горі" — Гнатишина, виконала студентка Марта Венжівська, при супроводі фортепіяна мгр Марії Венжівської. Із декламацією „Владиці Андреєві" виступили Орест і Андрій Мосійчуки. Пісню „Достойно" Бортнянського виконали солісти Евген Федак, Василь Халай, Дозя Федак, Антоніна Колтунюк, Дарія Яворівська, при фортепіяновім супроводі мгр М. Венжівської і дириґента п. Я. Нижника. Декламацію „Вмер Архипастир" чуттєво виголосила учениця „Рідної Школи" Ляриса Романишин. Останньою точкою програми була пісня „Прийми, о Боже" — Мирона Федорова.

Свято закінчено відспіванням гимну „Боже Великий". Присутні склали 250 дол. на ціль беатифікації Митрополита.

Я. Я.

РІДНА КНИЖКА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

нашу майбутність. Хто може вгадати, які пляни має Господь супроти нас? Тому ми повинні доложити всіх зусиль, щоб наші діти залишились „нашими".

Тому присвячуймо якнайбільше уваги своїм дітям, бо вони і тільки вони є нашим найбільшим скарбом. Як втратимо дітей, ми втратимо все. Думаймо про це від хвилини, коли наша дитина починає розуміти своє оточення. Читаймо дітям казочки, показуймо образочки з цих книжок, співаймо їм свої рідні пісні. Як дитина сама почне вже читати, подбаймо, щоб вона мала що читати. Даймо їй відповідні до віку та розвитку добре видані та гарно ілюстровані оповідання. Як дарунки, чи нагороди даваймо їй тільки відповідну до віку рідну книжку, бо такий дарунок найдешевший, але й найбільш рентабельний. Хвалім та нагороджуймо дітей за дібре та старанне читання рідної книжки чи газетки. Подбаймо, щоб наша дитина складала собі власну бібліотеку, бо коли дитина зживеться з книжкою за молодих літ, вона не розлучиться з нею до старости. Не забуваймо, що домашня бібліотека є тим дзеркалом, в якому кожний прихожий чоловік, побачить наш духовний образ.

Сповнім свій обов'язок українського батька і української матері, а не допомагаймо нашим ворогам часом своїми власними руками копати гріб нашому народові.

(Кінець)

Пляни і журба науковця

Розмова Богдана Тарнавського з Богданом Струмінським, науковим співробітником УНІГУ

Д-р Богдан Струмінський

Б.Т. — Чи могли б Ви, пане Богдане, сказати дещо про Вашу публікаційну діяльність від часу прибуття до українського гарвардського інституту з Польщі?

Б.С. — Так, пане Богдане. Веду реєстр публікацій, бо в пошуках праці треба долучувати його до життєпису. Із 77 філологічних і „колофілологічних" позицій (інших не реєструю) за останні 24 роки — 25 появилось уже за мого 4-літнього перебування у ЗСА.

Б.Т. — Отже Ваше запрошення сюди нашим інститутом додатньо вплинуло на творчість.

Б.С. — У Польщі забагато часу займала ненаукова праця на хліб, кілька років відійшло на „сидіння" і т.д.

Б.Т. — Чи можете назвати деякі з цих 25 публікацій за останні 4 роки?

Б.С. — За найважливіші вважаю рецензії на видання українських грамот XIV-XV ст. і на книжку Висоцького про староукраїнські написи в Софійському соборі в Києві. Це не просто рецензії, а спроби розв'язати деякі питання. Шкода тільки, що обидві в „Рецензії", яка своїм виглядом — друкований машинопис — не справляє враження поважного журналу. Далі — „Чеський внесок до новітньої українщини" (про чеські запозичення у моїй і Вашій мові), „Соціолінгвістична позиція українщини в слов'янській групі мов" (на жаль, у малознаному часописі „Українська книга") і стаття про першу друковану книжку закарпатських українців, що зберігається у Гарварді — „Катехизис" 1698 р. (з П. Магочієм). У тому ж часі появилось кілька моїх польоністичних праць у Польщі.

Б.Т. — Отже Ви вдоволені цим балянсом?

Б.С. — Не зовсім. Було кілька розчарувань. Наприклад, мені досі не вдалося знайти видавця на невелику книжку (245 сторінок машинопису) про незвичайно цінну „Промову Мелешка", написану українцем із середнього Полісся у XVII ст., як стараюсь показати в книжці, у якій даю 5 незнаних досі текстів цього твору. Якби знайшовся меценат, котрий асигнував би 5 тис. долярів на це видання, трудноші можна було б перебороти.

Б.Т. — Маймо надію, що над цим задумаються наші жертводавці.

Б.С. — Я гадаю, що людям узагалі повинно бути легше давати на щось конкретне, ніж загально на ідею, абстракцію.

Б.Т. — Можливо. А які готуєте найближчі публікації?

Б.Т. — Першим моїм обов'язком є писати і переробляти статті до „Енциклопедії українознавства" в українській і англійській версії. Але стараюся вривати трохи часу і на інше. Незабаром появиться в гарвардському бібліотечному часописі моя публікація 4 універсалів Мазепи з гарвардської збірки і нотатка на тему згадки про Америку в „Синопсисі" І. Ґізеля (Київ, 1674) — на підставі гарвардського примірника. А в „Гарвардських українських студіях" появиться стаття про імена антів і взагалі антську проблему.

Б.Т. — А дальші пляни?

Б.С. — Багато залежить від грошей. Можна повторити слова Наполеона: „для війни треба трьох речей: грошей, грошей і ще раз грошей". Це саме відноситься до науки і публікацій. Між іншими пляную видання незнаного німецько-українського словника з XIX ст. і книжки про українізми в польській мові, але знову виринає питання, яке в передвоєнній Польщі чомусь ставилось по-чеськи: Kdo bude platit? Переклад фрази зайвий.

Б.Т. — Так, братня, зрозуміла мова. Дуже дякую за розмову і бажаю здійснення плянів.

ЗСА ГОТОВІ ПОЧЕКАТИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

погодиться на те, щоб американський уряд застосував збройну силу для звільнення дипломатів в амбасаді ЗСА. Це твердження Хомейні противорічить останнім опитуванням, які виявили, що подавляюча більшість американців вважає, що ЗСА в крайньому випадку повинні застосувати мілітарну силу, якщо не пощастить добитись звільнення закладників мирними заходами.

В Ірані далі існує хаотична ситуація, бо коли міністер закордонних справ Садеґ Ґотбсадех проголосив, що Іран буде „задоволений", якщо Америка розпочне власну інвестиґацію „злочинів" колишнього шаха Мохаммеда Різи Паглеві проти іранського народу і натякнув, що це може бути розв'язкою питання американських закладників, то „студенти", які захопили амбасаду ЗСА, заперечили заяву Ґотбсадеха, зазначуючи, що ніхто із закладників не буде звільнений перед Різдвом і погрожуючи, що американських дипломатів судитимуть за „шпигунство". Аятолла Хомейні підтримав становище „студентів".

ПАПА ІВАН ПАВЛО II...

(Закінчення зі стор. 1)

Про свою поїздку до Риму поінформував докладно проф. Пріцак членів комітету керування („стірінґ комміті"). На засіданні цього комітету обговорено практичні заходи для співпраці з українським Римом.

Римська поїздка директора УНІГУ була кроком вперед в ділянці нав'язування ділових контактів з міжнародними науковими колами.

ПОШИРЕНО АКЦІЮ...

(Закінчення зі стор. 1)

рями якого було Братство Молоді Св. Бориса і Гліба. Промову виголосив д-р М. Бурдо, а в мистецькій програмі брали участь баптистський румунський хор і українське співоче тріо „Незабудьки" при парафії свв. Володимира і Ольги. На закінчення вечері-бенкету всі присутні перейшли до собору і тут хор українських католицьких богословів проспівав кілька псальмів, а англійський міністер відмовив екуменічну молитву. З українців в бенкеті численну участь взяла група баптистів на чолі з пастором Олексою Гарбузюком, що є також членом згаданого Товариства.

Активною участю у цих міжконфесійних і міжнародних заходах філія УКУ в Чікаґо виходить на ширший академічний форум, сприяє популяризуванню релігійного положення в Україні, як також екуменічному діялогові українських Церков з іншими віровизнаннями.

Український клюб при Ла Саль Коледжі — першуном

Як уже ввійшло в традицію, кожного листопада Ла Саль коледж улаштовує свій „Опен Гавз". Цього дня тисячі студентів і їхні батьки відвідують різні виставки, представлення та імпрези, влаштовані всіма відділами коледжу та окремими клюбами та організаціями, що існують при університеті. У цьогорічному святкуванні взяло участь коло 50 організацій, між якими був також і Український Студентський Клюб, що вже тут існує одинадцять років. Цього року головою його є Маріян Славятинський, містоголовою Зоріян Дубенко, секретарем — Оленка Левицька, а скарбником — Левко Пиріг.

Нав'язуючи до загальної теми свята — „Філядельфія — наше міжнародне місто" — українські студенти роздавали запрошення усім відвідувачам разом з клюбом відсвяткувати традиційний український Свят Вечір. У просторій кімнаті Олдї Гол студенти влаштували виставку Свят-Вечірнього стола. На столі, вкритому тканою скатертю, стояв колач зі свічкою та 12 традиційних страв. Під іконою, прикрашеною рушниками, стояв дідух, а наліво від нього вертеп. Канапа вкрита гуцульським ліжником і вишиваними подушками, та поличка з гуцульською керамікою створювали враження, що це справжня українська кімната. При вході до кімнати студенти роздавали летючки, в яких пояснено традиції пов'язані з нашим Свят-Вечором. Влаштування цієї виставки очолила Марта Любинська. У поближчій кімнаті мистецтва мали також загальну виставку українського мистецтва: кераміку, різьбу, вишивки та ікони (частину експонатів студентам позичила крамниця „Оріон" власниками якої є п-во Дуциловичі). У цій же кімнаті студентки Галя Горасцька, Ліза Савчук, Наталка Дзіндзюра та Марта Качай частували гостей різними стравами.

У мистецькій частині виступили танцюристи Оленка Левицька, Михайло Крочак та Рома й Євген Шкільники, які зібрали дуже голосні і заслужені оплески. Не менш гучними оплесками вітали приявні студентський хор, який співав при акомпаньяменті гітари Нусі Мельник. До успіху імпрези також причинилися Н. Галас, М. Іваськів, М. Ярмолюк, Г. Грипуненко, Ф. ДіРензо, П. Косморський, М. Левицький, Х. Чижович та А. Андріїшів.

Усі ці зусилля українських студентів не пішли надармо, а увінчалися великим успіхом. Український Студентський Клюб знову став першуном — його нагородили, як і минулого року, першим місцем. Дорадником клюбу від самого початку його існування є проф. д-р Юрій Перфецький.

Активність клюбу, однак, не обмежується виставкою пов'язаною з „Опен Гавзом". У жовтні клюб спонзорував дуже цікавий вечір, в якому брали участь, як доповідачі: Раїса Мороз та Микола Будуляк-Шаригін.

Дев'ятого грудня до Філядельфії приїжджає Мистецька Студія Ліди Крушельницької з п'єсою „Дванадцять Місяців" Маршака, що її також спонзорує Український Студентський Клюб при Ла Саль коледжі.

Ю. П.

Замість квітів на могилу

СВ. П.

ІВАНА БОЙЦУНА

складаємо на Фонд Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету

100.00 (сто) долярів.

МАРТА І РОСТИСЛАВ ХОМЯКИ

Трудо знову лідером...

(Закінчення зі стор. 1)

теперішню пору. Трудо при тому додав, що переважило його бажання далі служити Ліберальній партії і канадському народові. Його політичну передвиборчу програму провід Ліберальної партії проголосить аж на другий тиждень, але Трудо дав до зрозуміння, що його і партійна передвиборча кампанія наголошуватиме економічні проблеми, з якими, мовляв, не вмів дати собі ради уряд прем'єра Кларка.

Говорячи про труднощі у західніх провінціях Канади, які на думку політичних аналітиків, довели до поразки Ліберальної партії у травневих виборах, Трудо обіцяв звернути більшу увагу на ту частину Канади і приділити більше місць у Федеральному кабінеті для незадоволених провінцій. Незабаром Трудо знову перенесеться до свого дому в Монтреалі із своїми трьома синами. Його дружина Маргарет, яка живе окремо, купила недавно хату в Оттаві.

ПОДЯКА

Замість квітів на могилу Покійної

Проф. Людмили Кодельської

голови 84-го Відділу СУА в Чікаґо, Іll.

склали свої пожертви:

по $100.00 — д-р Степан і Уляна Павлинські;
по $50.00 — д-р Мирон і д-р Ляриса Долинюки, Юрій і Ірина Ґріненко, Михайло Садовий;
по $40.00 — Dr. James Lemans;
по $35.00 — Марія Сайкевич;
по $25.00 — Окружна Управа СУА в Чікаґо, Care Communications, Inc., L.A. Fox Assoc., Inc., Edward M. Wydra, д-р П. і Володимира Демус, д-р Л. і Оксана Мурські, д-р М. і Марія Ріпецькі, д-р М. і Дора Сасик, д-р О. і Ярослава Фаріон, Ганна Черінь;
по $20.00 — Oak Crest Pharmacy, д-р М. і Іванна Головаті, Анна Зеліско, д-р Р. і Галя Сосенки, д-р Н. і Таня Шпури;
по $10.00 — Марія Дорожинська, Helen Longrie, James M. Ryan, Cheryl Weston.

З цієї суми призначено досі на наступні цілі:

Український Інститут Модерного Мистецтва в Чікаґо	$100.00
Журнал СУА „Наше Життя"	100.00
Український Музей в Ню Йорку	100.00
Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі	100.00
Дитячий журнал „Веселка"	50.00
Дар для дітей політв'язнів	50.00

Всім Жертводавцям щире спасибі!

За Управу 84-го Відділу СУА —

ВІРА БОДНАРУК

В П'ЯТУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ, як з Волі Божої відійшов у Вічність, мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п.

ЮРІЙ КОНОНІВ

буде відправлена

ПАНАХИДА

за спокій душі Покійного

в четвер, 27 грудня 1979 р., о год. 10-ій ранку в Храмі-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ в той же самий день

відправлять

о. Іван Ткачук в Ню Йорку
і о. Роман Набережний в Ошаві, Онт., Канада

•

В неділю, 30 грудня 1979 р., о год. 11.30 ранку

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА ПАНАХИДА

в Українській Православній Церкві Св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.

при Лайонс Авеню

Про молитви за спокій душі Покійного просить

ДРУЖИНА

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 8-го грудня 1979 року, у м. Чікаґо, Іll., відійшов у Вічність, на 79-му році життя

бл. п.

ГРИГОРІЙ КИРИЛОВИЧ СИДОРЕНКО

ПАНАХИДУ відправив протопресвітер Федір Білецький та митрофорний протоієрей Іван Крестюк, 10-го грудня ц. р. в похоронному заведенні п. Музики.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 11-го грудня 1979 р. з Катедрального Собору св. Володимира на цвинтар Елмвуд, Чікаґо, Іll.

У глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
сини — ІВАН І ЯРОСЛАВ з Родинами
донька — МАРІЯ ТОВСТОПЯТ з Родиною

Честерський Відділ УККА на новому шляху праці

Відділ Українського Конгресового Комітету Деларської округи з осідком в місті Честері, Пенсильванія, під новим енергійним керівництвом, уже на початку своєї каденції, в 1978 році звернув окрему увагу на науково-виховну справу нашої студіюючої молоді та, щоби прийти її з матеріяльною допомогою — утворив окремий Стипендійний Фонд Студіюючої Молоді. Щоби придбати матеріяльні засоби на це благородне діло — заходом цього ж Відділу УККА влаштовано з дуже великим успіхом два народні українські фестивалі в 1978 і 1979 роках, з яких весь чистий прибуток вкладено до Стипендійного Фонду. Крім цього, зимою 1978/79 року рівнож влаштовано за старанням нашого Відділу УККА традиційний Маланчин Вечір і дохід з нього вповні передано до вжитку стипендійного фонду.

Можна з гордістю сказати, що під сучасну пору наш стипендійний фонд перевищив суму двох тисяч долярів і він буде збільшуватися в міру напливу приходів із заплянованих імпрез в 1980 році.

Для адміністрування тим фондом та його розприділення між потребуючих студентів — утворено Стипендійну Комісію, яка складається з деяких членів Екзекутиви Управи та дібраних осіб, які вповні мають потрібні кваліфікації для ведення цієї справи.

На останньому засіданні згаданого Стипендійного комітету опрацьовано окремий Правильник Стипендійного Фонду та форму аплікації, що її мусить виповнити кожен кандидат на стипендиста.

Згідно з постановами Правильника всі аплікації мусять бути внесені до Стипендійного комітету до кінця місяця березня 1980 року, після чого стипендійна Комісія перевірятиме всі аплікації та призначати стипендійні суми кваліфікованим кандидатам.

Належить рівнож підкреслити, що першенство в одержанні стипендії матимуть ці студенти, які студіюють Україністику, як головний, або побічний предмет. Стипендійний комітет може уділити стипендійну допомогу навіть таким студентам, що студіюють українські предмети під час шкільних вакацій в університетах Америки, або поза її кордонами (УВУ-Мюнхен, або УКУ-Рим, та інші).

На випадок відсутности таких кандидатів-стипендійні суми будуть призначувані студентам, які присвятили себе студіям з інших галузей людського знання.

Стипендійний правильник передбачає рівнож такі випадки, що студенти, які навчаються в середніх школах і мусять мешкати поза домом їхніх батьків — можуть рівнож старатися про стипендійні допомоги в Стемфорді, Конн.

Під сучасну пору Стипендійний комітет вповні занятий в підшуканні відповідних кандидатів на стипендистів і в тій цілі він навіть звернувся з окремими письмами до керівництва всіх організацій та товариств, що діють на терені дії нашого Відділу з проханням допомогти йому підшукати відповідних кандидатів на стипендії.

Мгр Володимир Сич
член Стипендійного комітету

У Чікаго відбулася Курінна Рада „Лісових Мавок"

В днях 23-го і 24-го листопада, у пластовій домівці в Чікаго відбулася Курінна Рада 20-го куреня УСП-ок „Лісові Мавки". На Раді було присутніх 24 старших пластунок — 18 з Чікаго, 3 — з Філядельфії, 3 — з Торонто. Раду відкрила курінна ст. пл. Ліда Ткачук. Під час нарад обговорювано різні справи, між ними звіти гуртківих ст. пл. Христі Панчук з Чікаго та ст. пл. Наталки Білик з Філядельфії, діяльність куреня, плян праці та обряди.

У п'ятницю, по полудні загостили на Раду Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський, голова Крайової Пластової Старшини пл. сен. Евстахія Гойдиш та пл. сен. Юрій Тарасюк, які приїхали до Чікаго з нагоди святкувань 30-ліття Станиці. За кавою і солодким була цікава дискусія про активність старшого пластунства, пластові табори та інше. Вечором відбулася спільна вечеря усіх „Мавок" у гарному ресторані.

Другого дня в суботу, вранці обрано нову курінну команду, до якої ввійшли: ст.пл. Рута Панчук-Ріпецька — курінна, ст.пл. Христя Харкевич — курінний суддя, ст.пл. Марта Городиловська-Козицька — курінний скарбник, ст.пл. Юстин — хронікар та ст.пл. Реня Данилишин — хорунжа.

Пластунки „Лісової Мавки" цікавляться мистецтвом і українським фольклором та працють у цих ділянках. Організують мистецькі виставки як також щорічно переводять Великодній Ярмарок, самі підготовляючи деякі експонати. Під час весільних гостин своїх членів, „Мавки" виводять оригінальний хоровід, який є одним із їхніх найкращих обрядів. Обряди „Лісових Мавок" переплетені українською фантастичною тематикою та пов'язані з сюжетом і постатями „Лісової Пісні". Кандидатки до куреня переходять ступені „Чатиння" та „Шелестів" перед офіційним прийняттям на „Мавок". На цьогорічній Раді на „Лісових Мавок" прийнято: ст.пл. Таню Німилович, ст.пл. Наталку Білик і ст.пл. Юстину Литвин з Філядельфії та ст.пл. Ангелину Дичій з Чікаго.

У цей день, 24-го листопада, відбувся також ювілейний бенкет 30-ліття Пластової Станиці в Чікаго, на якому станична пл. сен. Іванна Горчинська проголосила „Лісову Мавку" ст.пл. Ліду Ткачук — пластункою року. З нагоди ювілею „Мавки" склали 500 дол. на виховні потреби Станиці.

„Лісові Мавки" піддержують також пластову пресу. Минулого року, відзначуючи 30-ліття існування куреня вони склали на цю ціль 500 дол. а цього року складають 100 дол. Чергову Раду заплянювано на кінець серпня 1980 року в Гантері, Ню Йорк.

Н.Н.

Трой відзначив 25-річчя Відділу УККА

Відділ УККА у Трою відзначив своє 25-річчя ювілейним бенкетом 20-го жовтня ц. р. у залі Українського Дому при участі біля 80 членів і гостей. Голова Відділу, М. Бобеляк, відкрив бенкет, вітаючи гостей і членів, та передав ведення бенкету Д. Хорватові. Господар бенкету, Д. Хорват, прочитав листу померлих членів: о. В. Довгович, о. П. Теодорович, П. Бойко, Д. Петрицький, Л. Дмитерко, А. Лукачат, М. Бобенчак, М. Гаврилюк, С. Гарат, М. Хомич, І. Дмитрук, С. Юдка, Л. Сович, В. Федусів, З. Байляк. Присутні вшанували їх повстанням з місць і хвилиною мовчанки. Відтак, Д. Хорват представив почесних гостей за головним столом та представників товариств. Привіти започаткував голова Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи, Я. Кушнір, який прочитав привіт від екзекутивного директора Головної Управи УККА, мгра І. Базарка, та від Окружного Комітету УККА. Пані Т. Кушнір привітала від Окружної Ради СУА Південного Ню Йорку, З. Білас від Відділу СУА в Коговзі, інж. М. Герець від Пластової Станиці та Гуртка Любителів Мистецтва у Трою, М. Філь від Відділу УККА у Вотервліті, В. Кошикар від Українського Клюбу у Вотервліті. Д. Хорват прочитав письмові привіти від Відділів УККА в Амстердамі та в Коговзі, від ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ в Амстердамі-Коговзі і Трою від ООЛ та Осередку СУМ-А ім. „Галич" і Батьківського Комітету СУМ-А у Вотервліті, Об'єднання українських ветеранів, СУА, „Провидіння" та УНПомочі у Трою. Місцевий український католицький парох о. Ілля Кокош, провів молитву, після чого подали вечерю, що її приготовила Марія Сушко з чоловіком Михайлом.

Після вечері секретар Відділу І. Дурбак, прочитав історію Відділу від 1954 року. Не зважаючи на різні непорозуміння й перешкоди, Відділ провів велику працю. Майже три роки Відділ вів українську радіопрограму, розвинув діяльність у багатьох ділянках, уладжував щорічне національне святкування або спільно зі сусідніми Відділами та з Окружним Комітетом УККА. Щороку делегація від Відділу передавала посадникові міста український прапор, для вивішення його на будинку управи міста 22-го січня. Відзначено 200-річчя Америки, 100-річчя українського поселення в Америці, та 90-річчя українського поселення у Трою. Управи і члени Відділу працювали жертвенно для нашої громади, української спільноти в ЗСА та українського народу на рідних землях. Вкінці він закликав присутніх відспівати „многоліття" для членів-основників, управ і членів Відділу.

Фінансовий звіт за 25 років діяльности Відділу прочитав скарбник І. Удич. Зібрано 29,513.82 дол., з того призначено на Український Народний Фонд 17,496 дол., на ФКУ в Гарварді 4,489 дол., на ЗУАДК (залишенців і інвалідів) 1,989 дол., на пам'ятник Шевченкові у Вашінгтоні 435 дол. допомоги родинам померлих членів 420 дол. на видання УККА, 423 дол., на Дім УККА в Ню Йорку — 330 дол., на СКВУ — 1,128 дол., на оборону політв'язнів в Україні 391 дол., дар любови Патріярхові Йосифові 100 дол., дар любови Владиці В. Величковському 50 дол., на бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі 84 дол., для НТШ у Ню Йорку 50 дол., на Стипендійний Фонд на літні курси українознавства в Гарварді 325 дол., потерпілим українцям — від землетрусу в Югославії 103 дол., Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка 75 дол., жертвам повені в Пенсильванії 50 дол., на український відділ музею при статуї Свободи в Ню Йорку 59 дол. кошти висилки делегатів на конвенції УККА 423 дол. на конвенції СКВУ 142 дол., на інші місцеві видатки. Тому 25 років було 21 член, тепер є 53 члени.

Невеликий числом Відділ УККА у Трою зібрав за 25 років 29,513 дол. на національні цілі, пропорційно далеко більше, як великі відділи по наших великих містах.

Вкінці парох української православної церкви св. о. Миколая — о. Олександер Лімонченко провів кінцеву молитву, потім відспівано український національний гимн.

Відтак відбулася забава з танцями при звуках музики, награної на магнітофоні.

Господарем забави був В. Боднар. Присутні провели мило час на дружніх гутірках серед родинної атмосфери. Прибули три члени першої управи Відділу з 1954 року: секретар І. Романишин, скарбник В. Колодій і голова Контрольної комісії Є. Наболотний. На жаль, мало було молодих членів, хоча Управи Відділу ввесь час старалися приєднати молодих членів.

Треба повести ударну кампанію за приєднання молодих членів, бо теперішні члени управи вже працюють 25 років на різних постах і бажають передати ведення діяльности в молодші руки, що натрапляє на великі трудноші. Це буде головною проблемою найближчих загальних зборів Відділу УККА у Трою, і від її розв'язки залежить дальша доля нашого Відділу УККА.

Троянський

Листопадові Роковини в Голливуді

З рамени Відділу УККА південносхідньої Фльориди, в неділю, 25-го листопада, в домівці Українського Культурного Центру в Голливуді, Фл., з відповідною програмою авторства Івана Стерпака, виготовлено сценічний монтаж для відзначення пропам'ятного Листопадового Зриву.

Сцену, яку удекорували панове Бацвин і Мудрейко, двома датами, між якими виднів герб нашого міста Львова, а внизу виднілa могила невідомого стрільця з березовим хрестом. Український Національний хор відспівав американський гимн українською мовою, а голова Відділу УККА інж. О. Граб коротким словом відкрив свято.

Зворушливим моментом був виступ наших найменших, дітвори Школи Українознавства при Українському Культурному Центрі під наглядом диригента Е. Крука, які віддали поклін героям збірною деклямацією „Спіть хлопці, спіть" та відспівали „Ой у лузі" — М. А. Гайворонського.

Сценічний монтаж почав рецитатор І. Стерпак, вшановуючи пам'ять поляглих героїв Листопада, хвилиною мовчанки. Учасниками програми були члени згаданого Українського Національного Хору, які виконували деклямації, а з хоровими точками вони виступали під диригентурою мгра М. Івашка. В репертуар пісень входили: „Коли ви вмирали", „Летіла куля" — М. А. Гайворонського та „Чуєш брате мій" — А. Анрієвського. Деклямували: „Лежимо в гробах" — Б. Лепкого — Р. Балабан, „Заповіт борців" — Н. Орелець — В. Трач, „Я бачу вас святі могили" Є О. Олеся — М. Курман, „Листопад" — Р. Купчинського — п-ні Л. Кобрин, „Ви знали їх" — Г. Труха — п-ні Н. Мудрейко і „І прийде день" — В. Лесича — В. Полярний.

Тужно неслася мелодія добре дібраних пісень, переплітана сумним тембром голосу виконаних деклямацій, і глибоко патріотичного змісту рецитація, поглиблювала велич свята. Хорові акомпаньював мгр Б. Сперкач. Невтомна праця хористів у приготуванні рідкісної програми на Фльориді, увінчалася вислідом на високому рівні, защо учасники свята дали слушне оваційне признання. Академію закінчено відспіванням грімким „Ще не вмерла".

Н. М.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го СІЧНЯ 1980 р.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — А. Жґута, предс., М. Бобечко, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні Загальні Збори Т-ва ім. Є. Коновальця 240-ий Відд., о год. 1-ій по пол. Проситься чл. прибути і взяти участь у зборах. — Д-р М. Задойний, предс., М. Кігічак, секр., В. Якима, касир.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.